

27.07.2026

Esitatud e-kirja teel

Vaidlustus

VAIDLUSTAJA: **INGENIERÍA Y CONTROL FERROVIARIO SA**

Mitteresidendi kood: 65550017
Sepise 1, 11415 Tallinn, Estonia
Kontakttelefon: +372 5257083
E-post: sberezin@icf.com.es
KMKR: EE102213559

ESINDAJA:

vandeadvokaat Alar Urm
Advokaadibüroo BLESSNER
e-post: alar.urm@blessner.ee

HANKIJA:

Edelaraudtee AS
äriregistri kood 10786958
asukoht Kaare 25, Türi, Türi vald, Järvamaa

RIIGIHANGE:

„Raudteeülesõitude turvangusüsteemi ümberehitus/
Raudteeülesõitude AFS 2026“ (viitenumber 313174/ 274682)

TAOTLUSED:

1. Kohustada hankijat viima hankedokumendid vastavusse seaduse nõuetega.
2. Peatada riigihange „Raudteeülesõitude AFS 2026“ (viitenumber 313174 / 274682).
3. Mõista Edelaraudtee AS-lt välja vaidlustuse esitamisega seotud menetluskulud.

I Kokkuvõte ja menetluslikud küsimused

1. Edelaraudtee AS (edaspidi: hankija) korraldab riigihanget „Raudteeülesõitude turvangusüsteemi ümberehitus/ Raudteeülesõitude AFS 2026“ (viitenumber 313174/ 274682). Vaidlustaja on registreeritud viidatud hanke juurde. Vaidlustaja on mitteresidendina registreeritud Eestis (lisa 4).
2. Vaidlustus on esitatud hankedokumentide peale ja pakkumuse esitamise tähtaja peale. Pakkumuste esitamise tähtaeg on 03.08.2026. Pakkujatel jäi pakkumuste esitamiseks aega 12 päeva, millest 8 olid tööpäevad.

3. Arvestades ehitusprojekti suurt mahtu ei ole selle alusel töö hindamine, mahtude arvestamine ja materjali ja seadmete hindade väljaselgitamiseks ning pakkumuse koostamiseks maksimaalselt 12 päevane tähtaeg kuidagi mõistlik.
4. Hankedokumendid on seadusega vastuolus, kuna ehitustöös on pakkuja kohustatud kasutama konkreetse tootja konkreetset toodet. Hankija on samaväärsete seadmete ja lahenduste kasutamise otsesõnu keelanud.
5. Tehnilise kirjelduse (lisa 1) punkt 1.5. sätestab järgmise:
- „1.5. Hankedokumentides on materjalid (sh laovarud) defineeritud raudteenfral juba kasutus- ja koostöökindlust tõendanud komponentide tootjate konkreetse tootekoodiga. Alternatiivsed pakkumused ei ole lubatud, kuna Tellija infrastruktuur on väike ja kasutatavate komponentide hulk on minimeeritud, et tagada kontroll elukaare ja laovarude üle.“.
- RHS § 88 lg 6 nõuab, et hankija aktsepteeriks samaväärseid tooteid ja standarde (RHS § 88 lg 3). Anutud nõue on sellega vastuolus.
6. Vaidlustuse lisa 2 sisaldab Maksumuse tabelit, selles on iga ülesõidukoha kohta toodud tabeliosas iga ülesõidukoha kohta (Saku soo, Vana Lelle, Kastna, Põikoja, Laaneküla, Kolu jt) materjalide loend. Tabeli veergudes „seadme kirjeldus“, „seadme täpsustus“, „tootja“, „artikkel“ on esitatud kõik seadmed täpsusega, mis spetsifitseerivad konkreetse detailinumbriga konkreetse tootja seadme.
7. Tegemist on väga mahuka hankedokumentatsiooniga. Hankija on jätnud pakkumuste esitamiseks pakkujatele aega 10 päeva. Arvestades koostatud projekti mahtu, on pakkujal, kes ei ole hankijaga seotud ettevõtte ja ise osalenud hanke ettevalmistamisel, võimatu 10 päeva jooksul pakkumust koostada ja esitada.
8. Allakirjutanu kinnitab, et ta on vaidlustaja esindaja vaidlustusmenetluses.
9. Allakirjutanu kinnitab, et vaidlustusmenetluses esitatavad menetluskulud on seotud antud riigihankemenetluses esitatud vaidlustuse ja selle menetlusega. Allakirjutanu esindab vaidlustajat tunnitasu alusel, milleks on 230 eurot tunnis, käibemaks lisandub.
10. Käesoleva vaidlustuse koostamiseks kulus aega 6 tundi, seega on vaidlustusega seotud õigusabikulud 1711,2 eurot, lisandub vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõiv.
11. Vaidlustaja on tasunud riigilõivu vaidlustuselt 1280 eurot (maksekorraldus, **lisa 3**). Vaidlustaja on nõus vaidluse lahendamiseks kirjalikus menetluses.

II Hankedokumentide vastuolu seadusega

Hankedokumendid on vastuolus seadusega

12. Tehnilise kirjelduse (lisa 1) punkt 1.5. sätestab järgmise:
- „1.5. Hankedokumentides on materjalid (sh laovarud) defineeritud raudteenfral juba kasutus- ja koostöökindlust tõendanud komponentide tootjate konkreetse tootekoodiga. Alternatiivsed pakkumused ei ole lubatud, kuna Tellija infrastruktuur on väike ja kasutatavate komponentide hulk on minimeeritud, et tagada kontroll elukaare ja laovarude üle.“.

RHS § 88 lg 6 nõuab, et hankija aktsepteeriks samaväärseid tooteid ja standarde (RHS § 88 lg 3). Antud nõue on sellega vastuolus.

13. Ka ehitusprojekt sisaldab viiteid konkreetsetele seadmetele, mis on ebakorrektned ja vajaks selgitust ja arvestust, et kasutada võib samaväärseid seadmeid. HD 5 (vaidlustuse lisa 2) on väljavõtteid ehitusprojektist. Ehitusprojekti mahu tõttu ei saa seda vaidlustusele lisada. Selle peab hankija komisjonile kättesaadavaks tegema, kui see on vajalik.
14. Vaidlustuse lisa 2 sisaldab Maksumuse tabelit, selles on iga ülesõidukoha kohta toodud tabeliosas iga ülesõidukoha kohta (Saku soo, Vana Lelle, Kastna, Põikoja, Laaneküla, Kolu jt) materjalide loend.

Tabeli veergudes „seadme kirjeldus“, „seadme täpsustus“, „tootja“, „artikkel“ on esitatud kõik seadmed täpsusega, mis spetsifitseerivad konkreetse detailinumbriga konkreetse tootja seadme. Lisaks raudteeülesõidukohtade materjali nimistule kordub sama ka tabeli viimases lahtris „varuosad“, ka seal on varuosad määratud konkreetse tootja ja tootenumbriaga.

15. Pakkuja esitas registri kaudu selle kohta hankijale küsimuse ja ettepaneku hankedokumentide muutmiseks. Hankija keeldus muudatuse tegemisest ja vastas järgmiselt:

„Hankija tänab pakkujat põhjalike ettepanekute ja selgituste eest.

Hankija nõustub põhimõttega, et riigihanke tehnilised tingimused peavad olema kujundatud viisil, mis tagab võimalikult laia konkurentsi ning ei piira põhjendamatult ettevõtjate osalemist hankemenetluses. Samas võimaldab riigihangete seadus kehtestada tehnilisi nõudeid, mis on objektiivselt põhjendatud hankelepingu esemest ja hankija vajadustest.

Hankija ei pea põhjendatuks lubada käesoleva seotud hanke raames pakkuda terviklikku alternatiivset automaatse foorisignalisatsioonisüsteemi, mille kasutuselevõtt eeldaks sisuliselt erineva tehnilise arhitektuuri rakendamist Edelaraudtee infrastruktuuris. Selline muudatus muudaks sisuliselt hanke eset ning eeldaks alternatiivsete automaatsete foorisignalisatsioonisüsteemide tehnilist, ohutusalast ja elutsükli põhist võrdlemist, mis ei ole käesoleva hankemenetluse eesmärk.

Samadel põhjustel ei pea hankija põhjendatuks muuta pakkumuste esitamise tähtaega ega hankelepingu täitmise tähtaegu alternatiivse süsteemi väljatöötamise või kohandamise võimaldamiseks.

Seetõttu jätkab hankija hankemenetlust avaldatud hankedokumentides sätestatud tingimustel.

Manusest leiate täiendava selgituse Hankija kaalutlusele.

Link hankete: <https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/procurement/10572905/communication/message/1118890>

<https://riiqihanked.riik.ee/rhr-web/#/settings/users/my-notifications?notificationId=27826495>

See on automaatteavitus. Palume sellele kirjale mitte vastata.“

16. Hankija on vaidlustuse p 11 esitatud vastuses pakkuja küsimusele omaks võtnud, et antud riigihanke tehnilised tingimused ei ole kujundatud viisil, mis tagab võimalikult laia konkurentsi ning ei piira põhjendamatult ettevõtjate osalemist hankemenetluses.

17. Hankija väidab vaidlustuse p 11 esitatud vastuses, et riigihangete seadus võimaldab kehtestada tehnilisi nõudeid, mis on objektiivselt põhjendatud hankelepingu esemest ja hankija vajadustest. Siiski ei võimalda seadus lähtuvalt hankija soovist eelistada konkreetseid kaubamärke ja seadmeid. See on vastuolus RHS § 88.
18. Hankija väidab vaidlustuse p 11 esitatud vastuses, et ei pea põhjendatuks lubada pakkuda terviklikku alternatiivset automaatse foorisignalisatsioonisüsteemi, mille kasutuselevõtt eeldaks sisuliselt erineva tehnilise arhitektuuri rakendamist Edelaraudtee infrastruktuuris.
- Esiteks ei ole konkreetne seade see, mis kujundab ümber automaatse signalisatsioonisüsteemi.
- Teiseks hankija poolt kunagi tellitud süsteemi komponentide või projekti valmistajal ei ole mingit eesõigust samale hankijale uute ülesõidukohtade ehitamisel lahendusi ja komponente müüa.
19. Raudtee ülesõidukoha ega raudtee suhtes ei ole erandeid, mis võimaldaks hankijal seadusest kõrvale kalduda. Nii ei saa rongiettevõtte, mis on juba olnud Stadleri ronge, uues hankemenetluses sama tootja ronge uuesti osta ega ka raudteevaldaja osta vaid ühe tootja rööpaid või liipreid ega ka sama tootja tõkkepuid, foore ja elektroonikat.
20. Kohtuvaidlustes on kinnitust leidnud, et asjaolu, et hankija on asunud varem kasutama teatud tarkvara, lahendust või toodet ei võimalda tal järgnevas hankes välistada teisi lahendusi või tooteid.
21. Hanke ese, nõuded sellele, ohutusnõuded, liidesed, tööparameetrid ja nõutav tulemus tuleb hankedokumentides kirjeldada selliselt, et pakkujatel on võimalik pakkuda tehniliselt ja funktsionaalselt samaväärseid komponente, seadmeid või terviklikku süsteemi.
22. Konkreetse tootja ja tootekoodi viited saavad olla referentstooted, kuid tuleb lubada nende asemel samaväärseid tooteid. Ei ole võimalik teha suunatud pakkumust põhjusel, et teised ülesõidukohad on ehitatud mingi kindla tootja seadmetega ja nende vastavust on kontrollitud.
23. Hankija peab lubama ülesõidu signalisatsioonisüsteemi pakkumust. See peab loomulikult olema vastav ohutus- ja toimivusnõuetele. Selle liidestamine olemasoleva süsteemiga peaks olema kas sama hanke osa või eraldi hankes – nagu hankija otsustab. Hankija soov osta Siemensi tehase seadmeid ja enda kontserni ehitajat, sest hankija on neid varem kasutatud, ei ole alus RHS regulatsiooni eiramiseks.
24. Pakkuja on võimeline esitama kõik vastavussertifikaadid ja tehnilise dokumentatsiooni ja korraldama geneerilise ohutushindamise ning sõltumatu hindamisasutuse menetluse, tagama varuosad, hooldusvahendid, väljaõppe ja tehnilise toe.
25. Vaidlustaja hinnangul tuleb hankijal pikendada pakkumuste esitamise tähtaega vähemalt 30 kalendripäevani alates muudetud hankedokumentide ja täielike tehniliste nõuete avaldamisest. 3. augusti 2026 tähtaeg ei võimalda valmistada ette alternatiivse süsteemi tehnilist lahendust, tarnete analüüsi, ohutusmenetlust ja põhjendatud maksumust.

III Pakkumuse esitamise tähtaeg

26. Hanketeade avaldati 21.07.2026 kell 20.22 ja pakkumuste esitamise tähtaeg on 03.08.2026 kell 10.00. Seega on pakkumuse koostamiseks aega jäetud 8 tööpäeva ja 12 kalendripäeva.

Sellise tähtaja andmine antud hankes ei vasta riigihanke üldpõhimõtetele, selline tingimus ei vasta RHS § 3 p 2 ja 3 ja 5.

27. Arvestades tellitava ehitustöö mahtu ja spetsiifikat ning materjalide ja seadmete loetelu ei ole pakkujatel realistlik saada materjalide ja seadmete pakkumust 8 tööpäeva jooksul.
28. Hankija ei pea vaidlustuse p 11 esitatud vastuses põhjendatuks muuta pakkumuste esitamise tähtaega ega hankelepingu täitmise tähtaegu alternatiivse süsteemi väljatöötamise või kohandamise võimaldamiseks.

Hankija vastus ei ole sisuline ega arusaadav. Pakkumuste esitamise tähtaeg ei ole kuidagi seotud sellega, missugune on teistes, juba valmis ehitatud ülesõidukohtades kasutatud seadmed või süsteemi ülesehitus.

29. Asjaolu, et töö on sarnane varasematega, annab eelise ühele pakkujale, milleks on hankijaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja. See ei saa olla alus selle ettevõtja eelistamiseks, siiski on hankija praegu ilmselgelt eelistanud pakkujat, kes tegi varasemate ülesõidukohtade ehitustöö.
30. Hange on korraldatud 19 raudteeülesõidukoha ehitamiseks ja nendele varuosade ostmiseks. Hankija on kõik seadmed tootja ja tootekoodi täpsusega ette kirjutanud ja keelanud kasutada samaväärseid seadmeid. Lisaks nimetatud 19 raudteeülesõidukoha materjalidele on vaidlustuse lisa 2 Maksumuse tabelis ka mahukas varuosade loend – ka need on tootekoodi täpsusega ja neile tuleb võtta 8 tööpäevaga pakkumused Siemensist või edasimüüjatelt.
31. 19 raudteeülesõidukoha ehitustööks ei ole pakkumuse esitamine kiiremini, kui 30 päeva jooksul realistlik. Pakkuja peab saama ülesõidukohtadega tutvuda ning iga ülesõidukoha kohta esitatud projekti kontrollida ja arvestada töömahte ja kulusid.
32. Pakkujale, kes ei ole Siemensilt või tema edasimüüjatelt juba enne pakkumuse avaldamist vajalike seadmete hinnapakumust ja saadavuse aega välja selgitanud, ei ole võimalik seda 8 tööpäevaga teha. Hankes esitatud seadmete nimistule ei saa 3-4 pakkujalt juulikuu lõpus 8 tööpäevaga hinnapakumusi. Esiteks on see pakkumuste mahtu arvestades ebareaalne ja teiseks on see ebareaalne arvestades puhkuste aega. Antud seadmed ei ole eriprojekti alusel tehtavad asjad, kuid ka mitte sõiduautode piduriklotsid või summutid, mida on palju lattu toodetud ja mille pakkumuse saab kiiresti.
33. Arvestades pakkuja loetletud materjalide ja varuosade nimistut ei ole pakkumuse esitamise aja jooksul realistlik saada seadmetele pakkumusi ja selle alusel koostada 19 raudteeülesõidukoha ehituse pakkumusi.
34. Tegemist on mahuka hankedokumentatsiooniga. Juba ehitusprojekti maht on selline, millega ei saa korralikult tutvuda ja seda 19 ülesõidukoha suhtes kontrollida 12 päevaga.

IV Riigihanke peatamise taotlus

35. Vastavalt RHS § 193 lg 8, kui vaidlustuskomisjon on riigihanke peatanud ja pakkumuste, taotluste või ideekavandite esitamise tähtpäev saabub vaidlustusmenetluse ajal, on hankijal kohustus pikendada pakkumuste, taotluste või ideekavandite esitamise tähtaega mõistliku aja võrra. Riigihanke peatamise korral on hankijal kohustus teha pakkujatele vastavalt käesoleva seaduse § 112 lõikes 2 sätestatule ettepanek esitatud pakkumuste jõusoleku tähtaja pikendamiseks.

36. Vaidlustatud hankemenetluses saabub pakkumuste esitamise tähtaeg vaidlustusmenetluse ajal ja seega on kohane hange peatada, et oleks välistatud pakkumuste esitamine õigusvastaste hankedokumentide alusel ning hankelepingu sõlmimine.

lisad:

1. Tehniline kirjeldus
2. Maksumuse tabel
3. Riigilõivu tasumise tõend
4. Vaidlustaja registreerimise tõend MTA mitteresidentide registris

Vaidlustaja eest ja nimel

lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Alar Urm
vandeadvokaat